ΜΑΞΙΜΟΣ ΜΑΡΓΟΥΝΙΟΣ
ΠΡΟΣ ΣΥΜΕΩΝΑ ΚΑΒΑΣΙΛΑΝ
(Ἐκ τῶν τοῦ Β. Α. Μυστακίδου)

Μεταξὺ τῶν καταλοίπων τοῦ ἀειμνήστου Β. Α. Μυστακίδου καὶ ἐν φακέλλῳ 88ῳ [1] εὕρηται ἐν ἀντιγράφῳ ἐπιστολὴ τοῦ πολλοῦ Μαξίμου τοῦ Μαργουνίου ἀπευθυνομένη πρὸς Συμεῶνα σοφώτατον ἱεροδιάκονον. Προκειμένου νὰ ἐκδοθῇ καὶ διὰ τοῦ παρόντος τόμου ὕλη τις ἐκ τῆς καταλειφθείσης ὑπὸ τοῦ ἀειμνήστου ἐρευνητοῦ, ἐπροτιμήσαμεν νὰ φέρωμεν εἰς φῶς τὴν ἐν λόγῳ ἐπιστολήν, τὸ μὲν ὡς μὴ περιλαμβανομένην εἰς τοὺς πολλοὺς τῶν κωδίκων δι' ὧν παραδίδεται ἡ ἀλληλογραφία τοῦ Μαργουνίου [2], τὸ δὲ διὰ νὰ ταυτίσωμεν τὸν ἀποδέκτην αὐτῆς πρὸς τὸν μαθηματικὸν καὶ διδάσκαλον τῆς Πατριαρχικῆς Σχολῆς Συμεῶνα τὸν Καβάσιλαν, ἱερωμένον ἀκμάσαντα κατὰ τὸ β' ἥμισυ τοῦ ΙϚ' αἰῶνος [3]. Εὐκαιρίας δὲ δοθείσης συγκεντρώνομεν, ἐλέγχομεν καὶ πλουτίζομεν τὰ περὶ τοῦ ἀνδρὸς τούτου γραφέντα μέχρι σήμερον.

Ὅτι ὁ Συμεὼν Καβάσιλας ἦτο Ἀκαρνὰν γνωρίζομεν ἐκ τῆς ἰδίας του ἀλληλογραφίας, ἤτοι τῶν παρὰ τῇ Turcograecia τοῦ ἐν Τυβίγγῃ ἑλληνιστοῦ Martinus Crusius (1584) ἐπιστολῶν αὐτοῦ, ἐν μιᾷ τῶν ὁποίων ὑπογράφεται σὺν τῇ προσθήκῃ «ἐκ πόλεως Ἀκαρνανίας τῆς Ἑλλάδος» [4].

Τὸ ἔτος τῆς γεννήσεως τοῦ Συμεῶνος δὲν εἶναι ἐπακριβῶς γνωστόν, δὲν ἀπέχει ὅμως πολὺ τοῦ 1546, ἀφοῦ ὁ Svarzius, περὶ οὗ κατωτέρω, ἐπληροφόρει τῷ 1576 τὸν Κρούσιον «amplius XXX annos natum esse» [5].

---

[1] Πρβλ. Κ. Δυοβουνιώτην ἐν ΕΕΒΣ, τόμῳ ΙΕ', 1939, σ. 373.

[2] Περὶ ἧς ἐσχάτως: Charles Astruc, Maxime Margounios et les Recueils Parisiens de sa correspondance (Mss du Supplément grec 621, 1310 et 1334), «Κρητικὰ Χρονικά», 3, 1949, σσ. 211 - 261 (σσ. 255 - 259 αἱ ἀπαρχαὶ τῶν ἐπιστολῶν ἀλφαβητικῶς). Δὲν εἶναι ἐνταῦθα ὁ ἁρμόδιος πρὸς καταχώρισιν τόπος ἐλέγχου τῶν δημοσιευθεισῶν μέχρι σήμερον ἐπιστολῶν τοῦ Μαργουνίου.

[3] Περὶ οὗ ἔγραψαν Γεώργιος Ι. Ζαβίρας, Νέα Ἑλλάς, Ἀθήνησι 1872 σσ. 124 - 126. Κ. Ν. Σάθας, ΝΦ. ἐν Ἀθήναις 1868, σ. 200. Μανουὴλ Ι. Γεδεών, Χρονικὰ τῆς Πατριαρχικῆς Ἀκαδημίας, ἐν Κωνσταντινουπόλει, 1883, σσ. 64 - 69. Ὁ αὐτός: Λόγιοι καὶ Βιβλιοθῆκαι τῆς ἐν Ἄθῳ Μονῆς τῶν Ἰβήρων, «Ἐκκλησιαστικὴ Ἀλήθεια» Δ', 1884, σσ. 478 - 82, 508 - 12 καὶ 523 - 27, ἰδίᾳ σσ. 479 - 80.

[4] Turcogræcia, σ. 462.

[5] Turcogræcia, σ. 500.

Institutional Repository - Library & Information Centre - University of Thessaly
20/04/2024 02:13:46 EEST - 3.16.51.3

Ποῦ ἔμαθε τὰ γράμματα ὁ Καβάσιλας ἄγνωστον· οὐδὲ γνωρίζομεν πῶς εὑρέθη εἰς Κωνσταντινούπολιν (πιθανῶς ἀκολουθῶν ἀρχιερέα τινά). Πάντως ἐκεῖ διέμενε πρὸ τῆς εἰς Ἰταλίαν πρώτης μεταβάσεώς του (1575), τὸ μὲν διότι, θέλοντες νὰ πληροφορηθοῦν περὶ αὐτοῦ οἱ ἐν Ἰταλίᾳ Γερμανοὶ φίλοι τοῦ Κρουσίου, γράφουν πρὸς τὸν ἐν Κωνσταντινουπόλει ὁμοεθνῆ των Στέφανον Γερλάχιον, ὁ ὁποῖος ἤδη πρὸ τῆς εἰς Ἰταλίαν πορείας αὐτοῦ φαίνεται γνωρίζων τὸν ἄνδρα, τὸ δὲ διότι ἔχομεν καὶ τὴν ἑπομένην εἴδησιν: «Τῇ 18 Αὐγούστου 1575 ἐστάλησαν ἐκ Τυβίγγης πέντε ἀντίτυπα τῆς [Αὐγουσταίας] ὁμολογίας, τὰ ὁποῖα [ἐν Κωνσταντινουπόλει] ὁ Γερλάχιος διένειμεν εἰς Θεοδόσιον τὸν Ζυγομαλᾶν, Μητροφάνην Βεροίας, Γαβριὴλ τὸν Σεβῆρον, Συμεῶνα τὸν Καβάσιλαν καὶ Μιχαὴλ τὸν Καντακουζηνόν[1]. Ὁ τελευταῖος μετήνεγκεν αὐτὴν εἰς τὸ ἁπλοελληνικὸν ἰδίωμα»[2]. Ἑπομένως πρὸ τῆς τοιαύτης ἡμερομηνίας ὁ Συμεὼν δὲν εἶχεν εἰσέτι μετεβῆ εἰς Ἰταλίαν. Τὸ ἑπόμενον ἔτος σημειοῦται ἐν καταλόγῳ λογίων κληρικῶν καὶ λαϊκῶν καταχωριζομένῳ ἐν τῇ «Turcograeeia» τοῦ Μαρτίνου Κρουσίου: «Ταῦθ' οὕτω Συμεὼν (Cabasilas), χάριν κυρίου Στεφάνου τοῦ Γερμανοῦ, ἐν Βυζαντίῳ γέγραφε: αφος' σκιρροφοριῶνος κζ' ἡμέρᾳ Κυριακῇ»[3] (27 Ἰουνίου 1576). Ἑπομένως τὸν χειμῶνα 1575 - 1576 διῆλθεν ὁ Συμεὼν εἰς τὸ Πατάβιον. Ἐκεῖ βεβαίως ἔφθασε δι' Ἐνετίας, εἰς τὰς δύο δὲ γεμούσας Ἑλλήνων, καὶ ἄλλων καὶ λογίων, πόλεις ἐσχετίσθη μὲ τὸν ἐφημέριον ἀκόμη τοῦ Ἁγ. Γεωργίου τῶν Ἑλλήνων τῆς Ἐνετίας Γαβριὴλ Σεβῆρον, καθὼς καὶ μὲ τὸν ἐν Παταβίῳ διαμένοντα Μαργούνιον, τὸν κατόπιν ἐπίσκοπον Κυθήρων Μάξιμον. Ὅτι ὅμως ἐμαθήτευσε παρὰ τῷ Μαργουνίῳ[4] εἶναι πλάνη[5].

Αἱ σχέσεις του πρὸς Γαβριὴλ τὸν Σεβῆρον πιστοῦνται ἀπὸ τρεῖς ἐπιστολὰς τοῦ Καβάσιλα ἀπευθυνθείσας ἐκ Παταβίου πρὸς τὸν μητροπολίτην Φιλαδελφείας[6] εἶναι δ' αὗται:

---

[1] Τοῦτον λέγει ὁ Κ. Ν. Σάθας, ΝΦ, σ. 153 ἀπαγχονισθέντα τῷ 1574 διαταγῇ τοῦ Σουλτὰν Ἀμουράτ! Περὶ τοῦ προσώπου τούτου ὅρα Ε. Legrand, BH de XVII s. I, 1894, σσ. 443 - 445 (ὅπου καὶ ἡ πρὸς αὐτὸν ἀφιέρωσις τοῦ «Φυσιολόγου» ὑπὸ Δαμασκηνοῦ Στουδίτου).

[2] Κ. Ν. Σάθας, Βιογραφικὸν Σχεδίασμα περὶ τοῦ πατριάρχου Ἱερεμίου Β' (1572 - 1594), Ἐν Ἀθήναις, 1870, σ. κη', σημ. 2, ἀντλῶν ἀπὸ τοῦ Crusii, Annales Suevici (ἐν Φραγκφούρτῃ 1595 - 1596) σ. 755 καὶ Turcogræcia (ἐν Βασιλείᾳ, 1584) σ. 496.

[3] Turcogræcia, σ. 507.

[4] Μ. Ἰ. Γεδεών, Χρονικὰ τῆς Πτρχ. Ἀκαδημ., σ. 64.

[5] Προκύψασα ἐκ τῆς ἐν τῇ περαιτέρω ὑφ' ἡμῶν δημοσιευομένης ἐπιστολῆς τοῦ Συμεῶνος πρὸς τὸν Μαργούνιον, ὅπου ἡ φράσις «*ἐξ οὗ τὰ καλὰ τῆς πάντων μητρὸς σοφίας κατὰ τὸ Πατάβιον ἠρυσάμην*». Ἀλλ' ὁ Μάξιμος ἐσπούδαζε, δὲν ἐδίδασκεν ἐν Padova· ἁπλῶς ἡ συναναστροφή του ἐσόφιζε τὸν πλησιάζοντα αὐτόν.

[6] Ἐδημοσιεύθησαν ἐν τῷ τομιδίῳ: Gabrielis Severi et aliorum

Institutional Repository - Library & Information Centre - University of Thessaly
20/04/2024 02:13:46 EEST - 3.16.51.3

α') *Κυρίῳ Γαβριήλῳ.* Ἄρχεται : *θαυμάζειν μου διὰ τῆς ἐπιστολῆς ἔοικας...* Λήγει : Σκιροφοριῶνος η' ἱσταμένου ἀπὸ Παταβίου σὸς δοῦλος Συμεὼν (λόγος γίνεται περὶ ἀντιγραφῆς χειρογράφου) [1].

β') *Κυρίῳ Γαβριήλῳ Συμεὼν εὖ πράττειν.* Ἄρχεται : *Ἐγὼ μὲν καὶ νῦν ἀκριβῶς εἰδώς εἰμι ὅτι κατὰ τὸ ἀριστοφάνειον ἐκεῖνο λόγιον...* Λήγει : *πρὸς τούτοις καὶ ταυτασὶ τὰς ἐπιστολὰς τῷ Ἀκαρνάνι ἐκείνῳ, ὡς προείπομεν παρέξειας, ὃν ἱκετεύω τὴν ταχίστην ταύτας ἀποστείλασθαι· ἔρρωσο γαμηλιῶνος ἕκτῃ ἐπὶ δέκα ἱσταμένου ἐκ Παταβίου* [2].

γ') Ἄρχεται : *Οὐ μετρίως ἥσθην, πανιερώτατε δέσποτα, τὴν σὴν ἐνετίαζε ποθεινοτάτην ἡμῖν τε ἀκηκοὼς ἄφιξιν.* Λήγει : *Ἐρρωμένος μοι καὶ εὐαγῶς διαβιώῃς, ἡμέτερε κύριε, ἐκ Παταβίου, τοῦ αφ\β' ἔτους σκιροφοριῶνος ς' ἱσταμένου* [3].

Ὡς θὰ ἴδωμεν περαιτέρω, αἱ σχέσεις αὗται ἀνάγονται εἰς τὴν δευτέραν μετάβασιν τοῦ Συμεῶνος εἰς Ἰταλίαν.

Αἱ πλείονες περὶ Καβάσιλα πληροφορίαι προέρχονται ἀπὸ τοὺς Scheurlin καὶ Svarzium φίλους τοῦ Μαρτίνου Κρουσίου καὶ ἀπὸ τὸν ἴδιον τοῦτον ἑλληνιστὴν τῆς Τυβίγγης. Τὸν Καβάσιλαν, πτωχὸν ἀλλὰ σοφὸν Ἕλληνα, ἐγνώρισαν τῷ 1576 εἰς Padova οἱ δύο οὗτοι Γερμανοὶ γνωστοὶ τοῦ Κρουσίου, οἱ ὁποῖοι καὶ ἐπληροφόρησαν αὐτὸν περὶ τοῦ ἱεροδιακόνου Συμεῶνος· ὁ πτωχὸς Ἕλλην ἐγνώριζε καλῶς τὴν τότε ἐνεστῶσαν τῆς ὑποδούλου Ἑλλάδος κατάστασιν καὶ ἔδωκεν εἰς αὐτοὺς τὰς περὶ τῆς περιφήμου χώρας, τῆς νεωτέρας γλώσσης καὶ τῶν μνημείων ζητηθείσας πληροφορίας, πρᾶγμα ὅπερ ὁμοίως ἔπραξεν ὁ Μαργούνιος, διαμένων μέχρι τέλους τοῦ 1577 ὁμοίως εἰς Πατάβιον. Ἤθελε δ' ὁ Συμεὼν νὰ πορευθῇ πρὸς Γερμανίαν, ἐὰν εὕρισκεν ἐκεῖ προστάτην τινά, ὁ ὁποῖος νὰ τοῦ παράσχῃ τὰ πρὸς τὸ ζῆν ἀναγκαῖα [4]. Μὴ εὑρὼν ὅμως ἐπέστρεψεν εἰς Κωνσταντινούπολιν. Ἐκεῖ θὰ ἐλησμονεῖτο, ἂν δὲν ἐτήρει ἐπαφὴν μὲ τὸν Ἰωάννην Svarzium (Niger ἢ Μέλας λέγεται μεταφραζόμενος ὑπὸ τοῦ Κρουσίου) ἀπὸ τὸν ὁποῖον διὰ δύο ἐπιστολῶν ἐζήτει τὸ μὲν λύσιν φυσικοῦ τινος ζητήματος περὶ τοῦ ἁλμυροῦ τῶν θαλασσίων καὶ γλυκέος τῶν λιμνῶν ὕδατος καὶ ἐντύπους ἐκδόσεις τοῦ Ἀριστοτέλους καὶ Εὐκλείδου [5].

Græcorum recentiorum Epistolæ. Ioannes Lamius collegit, illustravit, edidit, Florentiæ, 1754, 16°, σ. 137.

[1] Ἔνθ' ἀνωτ. σ. 27.

[2] Ἔνθ' ἀνωτ. σ. 50.

[3] Ἔνθ' ἀνωτ. σσ. 50 - 51.

[4] Ὁ Κρούσιος ἦτο ἕτοιμος ἐν τῷ ἰδίῳ αὐτοῦ οἴκῳ ἐπὶ ἑξάμηνον ἢ καὶ πλέον ἔτι φιλοξενίαν ἵνα παράσχῃ, ἐὰν εἶχε τὰ πρὸς τοῦτο μέσα, μὴ ἀποκρύπτων ὅτι καὶ πρὸς τὸ συμφέρον του τοῦτο θὰ ἔπραττε «*ἐπὶ τῷ μαθεῖν ἐκ τῆς μετ' αὐτοῦ συνουσίας τὴν σήμερον μειξοβάρβαρον γραικὴν γλῶσσαν*». Μυστακίδης, ΕΕΒΣ Ε', 1928, σ. 137.

[5] Turcogræcia, σ. 500.

Institutional Repository - Library & Information Centre - University of Thessaly
20/04/2024 02:13:46 EEST - 3.16.51.3

Ὁ Μέλας οὗτος, ἰατρὸς σπουδάσας εἰς Πατάβιον, ἐπέδειξε τὰς ἐπιστολὰς εἰς τὸν Κρούσιον, ὁ ὁποῖος συνέπεσε νὰ γράψῃ ἐπιθαλάμιον ᾠδὴν ἐπὶ τοῖς γάμοις τούτου τοῦ ἀσκληπιάδου ἑλληνιστὶ καὶ λατινιστί. Μαθὼν δὲ τὴν ἱκανότητα τοῦ Συμεῶνος περὶ τὴν χρῆσιν τῆς νεοελληνικῆς, ἀπέστειλλεν εἰς αὐτὸν (27 Μαΐου 1577) τήν τε ἐπιθαλάμιον καὶ ἑτέραν ᾠδὴν πρὸς τὸν ἡγεμόνα Βιρτεμπεργίας, καὶ ἐκεῖνον νυμφευθέντα, καὶ ψαλμόν τινα διὰ νὰ μεταφέρῃ ταῦτα πάντα εἰς τὴν νεοελληνικήν, ἐζήτησε δὲ συγχρόνως καὶ περὶ Ἀθηνῶν πληροφορίας καὶ ἀπέστειλε καὶ νόμισμα χάριν τοῦ πτωχοῦ Καβάσιλα[1]. Οὗτος μετέφρασε τὰ ποιήματα, ἅτινα εὑρίσκομεν τυπωθέντα ἐν τῇ Turcogræcia τοῦ Κρουσίου[2], ἀπήντησε δὲ εἰς τὸν Κρούσιον[3] καὶ προσαπέστειλε καὶ τὰς περὶ Ἀθηνῶν πληροφορίας ἃς ἐκεῖνος ἐζήτει[4]. Ἦλθε δὲ πρὸς τοῦτο εἰς σχέσιν πρὸς τὸν ἐν Κωνσταντινουπόλει ἐκκλησιαστικὸν ἄνδρα, διαμαρτυρόμενον, τὸν Στέφανον Γερλάχιον, πρὸς ὃν ὑπάρχει ἐν τῇ αὐτῇ Turcogræcia ἐπιστόλιον τοῦ Καβάσιλα (1581)[5]. Διὰ τοῦ Gerlach τούτου δ' ἀπέστειλε καὶ πρὸς τὸν Κρούσιον τῇ αὐτῇ ἡμερομηνίᾳ (9 Μαρτίου 1581) ὁμοίως σύν-

---

[1] Turcogræcia, σσ. 456 - 457. *Τῷ σοφωτάτῳ καὶ αἰδεσίμῳ ἀνδρὶ κυρίῳ Συμεῶνι, Θεοῦ διακόνῳ, διάγοντι ἐν τῇ Κωνσταντίνου μεγαλουπόλει εὖ πράττειν·* ἄρχεται: *Πέρυσι τοῦ φιλτάτου ἡμῶν Ἰωάννου τοῦ Μέλανος ἐξ Ἰταλίας ἐπανελθόντος...*

[2] Turcogræcia, σσ. 400 - 403. Carminum aliquot Græcorum Martini Crusii, per Simeonem Cabasilam, hierodiaconum vulgari Græcorum lingua Constantinopoli expositio. Περιλαμβάνει: α') *Κυρίῳ Ἰωάννῃ Μέλανι ἰατρῷ γάμους ἐν Στουκκαρδίᾳ ιῃ' ἀπριλίου αφοζ' εὐτυχῶς τελοῦντι, Μαρτῖνος Κρούσιος.* β') *Τῷ ἐπιφανεστάτῳ καὶ φιλοχρίστῳ πρίγκιπι δουκὶ βιρτεμπεργίας... θεῷ γάμους μετὰ τῆς ἐπιφανεστάτης... Δωροθέας ἐν Στουκκαρδίᾳ τελοῦντι.* γ') *Ψαλμὸς ρκη'* (ἡ μετάφρασις ἄρχεται: *Πολλὰ καλότυχος ἦναι ἄνδρας...).*

[3] Turcogræcia, σσ. 460 - 461: *Τῷ σοφωτάτῳ καὶ λογιωτάτῳ κυρίῳ Μαρτίνῳ τῷ Κρουσίῳ Συμεὼν εὖ πράττειν.* ἄρχεται: *Ἔναγχος τὰ τῆς σῆς λογιότητος γράμματα...* Λήγει... *Ἀπὸ πατριαρχείων ἐλαφηβολιῶνος ζ' ἐπὶ δέκα.* (1577).

[4] Turcogræcia, σσ. 461 - 462: *Κυρίῳ Μαρτίνῳ τῷ Κρουσίῳ.* ἄρχεται: *Πάλαι μὲν τὸ τῶν Ἀθηνῶν ἄστυ...* Λήγει... *Συμεὼν Καβάσιλας ἐκ πόλεως Ἀκαρνανίας τῆς Ἑλλάδος* (1577) ἀνετυπώθη πολλάκις: Εἰς τὸ ἔργον τοῦ Κρουσίου «Πολίτευμα Οὐράνιον, ἤτοι Κατηχητικαὶ Ὁμιλίαι, Μαρτίνου τοῦ Κρουσίου ἐκδόντος... ἐν Τυβίγγῃ 1578, ὅπου ἐν τέλει: De Urbe Athenarum qualis ea hodie sit, et monte Helicone, σσ. 205 - 206. Τοῦ βιβλίου τούτου ὑπάρχει ἐπηυξημένη ἔκδοσις τοῦ 1588, περὶ ὧν ἀμφοτέρων ὁ Β. Α. Μυστακίδης ἐν Revue des Études Greques XI, 1898, σ. 291, 302, καὶ Μ. Παρανίκας, ΕΦΣΚ, Πεντηκονταετηρίς, 1913 - 1921, σ. 284, σημ. 2. Ὁμοίως: Davidis Chytræi, Oratio de Statu Ecclesiarum hoc tempore in Græcia... Witebergæ, 1582 (πρβλ. Legrand, BH de XV et XVI s. IV, 1906, σσ. 243 - 244). Κατὰ δὲ τοὺς νεωτέρους χρόνους ὑπὸ Δ. Γρ. Καμπούρογλου, Μνημεῖα τῆς Ἱστορίας τῶν Ἀθηναίων Α', 1891, σσ. 70 - 71 (σσ. 68 - 70 ἡ τοῦ Κρουσίου πρὸς Καβάσιλαν καὶ ἡ ἀπάντησις τοῦ Συμεῶνος πρὸς τὸν Κρούσιον).

[5] Turcogræcia, σ. 103.

Institutional Repository - Library & Information Centre - University of Thessaly
20/04/2024 02:13:46 EEST - 3.16.51.3

τομον ἐπιστολήν[1], ὅπου καὶ ταῦτα «*Καίπερ ἀργαλέον σοι δοκῶ τοσοῦτον χρόνον μὴ γεγραφὼς εἰς τὴν σὴν ὀξυτάτην ἀγχίνοιαν, ἀλλὰ τὸ πᾶν οὐκ ἐμόν: τοῖς συμβάσι καὶ πολυτρόπως ἐν τούτοις τοῖς χρόνοις ἀτυχήμασι· φιλεῖ γοῦν τὰ τῶν Γραικῶν τὰ τοιαῦτα πρὸς τὸ χεῖρον καθείργοντα τῇ κοινῇ φεῦ τῶν Γραικῶν δυστυχίᾳ τοῦ γένους καθορμώμενα. Τούτων οὖν ἕνεκα τῶν ἐπελθόντων μὴ γεγραφότι, σύγγνωθι πάντα, ἀνδρῶν ἄριστε Κρούσιε, Συμεῶνι τῷ σῷ. Καὶ ταῦτα μὲν οὕτως· τῇ δὲ σῇ λογιότητι μελήσει: εἰ ῥᾴον, ὡς ὑμᾶς με ἀφίξασθαι καὶ σὺν ὑμῖν μένειν*». Ἐκ τῆς τελευταίας ταύτης περιόδου φαίνεται ὅτι ὁ Συμεὼν ἐκαλλιέργει πάντοτε τὴν ἐλπίδα τῆς μεταβάσεως εἰς Γερμανίαν, βεβαίως χάριν εὐρύνσεως τῶν σπουδῶν του, ἀλλὰ δὲν εἶχε τὰ μέσα. Πρὸς τοῦτο ἄλλως τε ἐκαλλιέργει καὶ ἄλλας σχέσεις. Οὕτως ὁ D. Solomon Schweigger Sultzensis ἔλαβε τῷ 1581 ἐπιστολὴν τοῦ Συμεῶνος πρὸς τὸν Ἀλεξανδρείας Σίλβεστρον συστατικήν. Ἐκ τῆς ἐπιστολῆς ταύτης μανθάνομεν ὅτι καὶ ἄλλας εἶχε πρότερον πρὸς τὸν ἐν λόγῳ πατριάρχην γράψει ὁ Καβάσιλας Ἐνετίηθεν καὶ Κρήτηθεν, πιστοῦμεν δηλονότι καὶ τέως ἄγνωστον ἐπίσκεψιν αὐτοῦ εἰς Χάνδακα (πιθανῶς κατὰ τὴν ἐπιστολὴν ἐξ Ἐνετίας)[2]. Ἐκ τῆς ὡς ἄνω πρὸς τὸν Σολομῶντα τοῦτον ἐπιστολῆς καὶ αὐτῆς προμνημονευθείσης πρὸς τὸν Στέφανον Γκέρλαχ (9 Μαρτίου 1881) πιστοῦμεν τὴν μέχρι τῆς ἡμέρας ταύτης, τουλάχιστον, παραμονὴν τοῦ Καβάσιλα ἐν Κωνσταντινουπόλει.

Αἱ μετὰ ταῦτα τύχαι τοῦ Συμεῶνος Καβάσιλα εἶναι ποικίλαι. Εὑρέθη τῷ 1582 πάλιν εἰς Πατάβιον, ὁπόθεν, ὡς εἴδομεν, ἀλληλογραφεῖ μὲ τὸν Γαβριὴλ Σεβῆρον. Καὶ ἔχει μὲν ἀμφισβητηθῆ τὸ ἔτος τῆς τρίτης ἐπιστολῆς[3], ἀλλ' ἐφ' ὅσον ὁ Σεβῆρος προσαγορεύεται μητροπολίτης Φιλαδελφείας, ἡ ἐπιστολὴ δὲν εἶναι δυνατὸν νὰ ἔχῃ γραφῆ πρὸ τῆς 18 Ἰουλίου 1578, ἡμέρας τῆς χειροτονίας τοῦ Σεβήρου[4]. Οὐδὲ δυνάμεθα νὰ ὑποθέσωμεν ὅτι εἰς ἄλλον Συμεῶνα ὀφείλεται ἡ ἐν λόγῳ ἀλληλογραφία, ἀφοῦ ἐκεῖ λόγος γίνεται περὶ ἀποστολῆς ἀλληλογραφίας εἰς Ἀκαρνανίαν! Οὐδὲ παρέμεινεν ὁ Καβάσιλας οὗτος εἰς Ἰταλίαν πέραν τοῦ 1576, ὡς συνάγεται ἐκ τῆς μετὰ τοῦ Κρουσίου ἀλληλογραφίας του καὶ τῶν ἐν τῇ Turcogræcia περὶ αὐτοῦ εἰδήσεων.

Εἰς τὸν Συμεῶνα δέον νὰ προσγραφῇ καὶ ἐπιστολὴ ἧς ὁ τίτλος «τῷ

---

[1] Αὐτόθι. Καὶ ἄλλην ἐπιστολὴν ἀπηύθυνε πρὸς τὸν Κρούσιον «*πόθεν τῆς ἀστρολογίας ad hoc interrogatus Simeoni, 28 Jun. [15]78 his verbis respondi...*» Turcogræcia, σ. 504.

[2] Ἡ ἐπιστολὴ ἐκ βιβλίου τοῦ 1582 ἀνετυπώθη ὑπὸ E. Legrand, BH de XV et XVI s. IV, 1906, σσ. 243 - 244. ἄρχεται: *Τῷ μακαριωτάτῳ πάπᾳ καὶ πατριάρχῃ Ἀλεξανδρείας εἰς Ἀλεξάνδρειαν ἢ Μισύριον.* Ὑπογραφή: *Συμεὼν διάκονος 1581.*

[3] Γεδεών, Χρονικὰ τῆς Πτρχ. Ἀκαδημίας, σ. 64.

[4] Πρβλ. Κ. Ν. Σάθα, ΝΦ, σ. 218. Ἰω. Βελούδου, Ἑλλήνων Ὀρθοδόξων ἀποικία ἐν Βενετίᾳ, 1893 σ. 69 καὶ αὐτόθι σημ. Κ. Μέρτζιος, Θωμᾶς Φλαγγίνης, ἐν Ἀθ. 1939, σ. 169 σημ. 2.

Institutional Repository - Library & Information Centre - University of Thessaly
20/04/2024 02:13:46 EEST - 3.16.51.3

σοφωτάτῳ καὶ ἁγίῳ πρωτονοταρίῳ Συμεὼν εὖ πράττειν, κυρίῳ Θεοδοσίῳ», ἀναγνωστέος ὀρθότερον «*τῷ σοφωτάτῳ καὶ ἁγίῳ πρωτονοταρίῳ κυρίῳ Θεοδοσίῳ [Ζυγομαλᾷ], Συμεὼν εὖ πράττειν*». Ἄρχεται: «*Τετράδα τοῦ Βυζαντίου ἐκπλεύσαντες καὶ ἐν μὲν Ἡρακλείᾳ διημερεύσαντες μίαν, ἐν δὲ Λήμνῳ τρεῖς, κατευθὺ εἰς τὸ ἁγιώνυμον τῶν ὀρέων εἰσήλθομεν, ὥστε διὰ τεττάρων ἐτελεσιουργήθη τὰ ἡμέτερα...*» Λήγει: «*Εἴπερ ἔλθοι ποθὲν γράμμα ἐξ ἐμοῦ φίλου ἡμέτερον, ἀντιβόλῳ πέμψον μοι*»[1]. Ἐκ τῆς ἐπιστολῆς φαίνεται ἐπίσκεψις τοῦ Καβάσιλα εἰς Ἅγιον Ὄρος, ἄγνωστον ἂν ἡ περὶ ἧς περαιτέρω.

Ἄλλην εἴδησιν περὶ τοῦ Καβάσιλα ἔχομεν ἐξ ἐπιστολῆς *Θεοδοσίου Ζυγομαλᾶ* πρὸς Μαρτῖνον Κρούσιον ἀπὸ 1 Μαρτίου 1585 ἐκ Κωνσταντινουπόλεως, ἐν ᾗ λόγος περὶ ἐκλογῆς τοῦ πατριάρχου Θεολήπτου Β′ εἰς διαδοχὴν τοῦ Παχωμίου Β′, καὶ τῆς ἐπὶ τούτῳ συγκληθείσης συνόδου «*Ἐν τῇ νῦν συνόδῳ διὰ τὴν πατριάρχου κατάστασιν, συνῆλθον μὲν καὶ ἄλλοι μητροπολῖται καὶ ἐπίσκοποι, ἡγούμενοί τε καὶ ἱερομόναχοι, πρωτοσύγκελλοι, σύγκελλοι καὶ ἄλλοι τοῦ κλήρου, ἀπὸ δύσεως πάσης, ἀνατολῆς, Πόντου, Εὐξείνου, Ἑλλησπόντου, Αἰγαίου. Ἔφθασε δὲ καί... ὁ κύριος Συμεών*, ὁ Ἀθηνῶν Νικάνωρ *καὶ ἄλλοι, οἳ καὶ εὔχονταί σοι παρὰ θεοῦ τὰ ἀγαθά· καὶ προσαγορεύουσι καὶ σέ τε καὶ κύριον Στέφανον [Gerlach] καὶ Σολομῶντα [Schweigger]...*»[2]. Ὁ ἐν τῇ ἐπιστολῇ ταύτῃ Συμεὼν ἀσφαλῶς εἶναι ὁ Καβάσιλας, διότι μόνον οὗτος ἠδύνατο νὰ ἔχῃ σχέσιν πρὸς τοὺς δύο προσαγορευομένους Γερμανούς.

Τῷ αὐτῷ ἔτει, 21 Μαΐου 1585, ὁ Μαρτῖνος Κρούσιος ἐν ἐπιστολῇ του πρὸς Θεοδόσιον Ζυγομαλᾶν ἐρωτᾷ «ποῖον τὸ τοῦ Κυ Συμεῶνος φροντιστήριον» (Symeonis Schola)[3].

Τῇ 10 Ἰουλίου 1588 ὁ Καβάσιλας εὑρίσκεται εἰς Ἅγιον Ὄρος καὶ ἐν τῇ μονῇ Ἰβήρων, ὁπόθεν γράφει, πρὸς τὸν μέγαν λογοθέτην *Ἱέρακα*[4], καὶ πρὸς τοὺς αὐταδέλφους ρήτορα Ἀδριανὸν καὶ πρωτοκανόναρχον Ἀλέξανδρον. Αἱ ἐπιστολαὶ εἶναι αἱ ἑξῆς:

α′) *Τῷ σοφωτάτῳ ἁγίῳ μεγάλῳ Λογοθέτῃ κυρίῳ Ἱέρακι, Συμεὼν εὖ πράττειν.* Ἄρχεται: *[Πρὸς] τοὺς σοφίᾳ δεινούς, καὶ περὶ τοὺς λόγους αὐτῆς*

---

[1] Lamius, Ἐνθ' ἀνωτ., σ. 160.

[2] B. A. Mystakidès, Notes sur Martin Crusius REG XI, 1898, σσ. 279-306, ἐν σ. 293.

[3] Β. Α. Μυστακίδης, Παχυμέρης Γεώργιος καὶ Δικαιοφύλαξ καὶ Μ. Κρούσιος, ἐν «Χρυσοστόμου Παπαδοπούλου Ἐναίσιμα», Ἀθῆναι 1931, σσ. 214-232, ἐν σ. 230.

[4] Γεδεών, Χρονικὰ τῆς Πατριαρχικῆς Ἀκαδημίας σ. 65 σημ. 3. Τοῦ αὐτοῦ, «Ἐκκλ. Ἀλήθ.» Δ′, 1884, σ. 479α. Τὰς ἐκεῖ ἀναφερομένας τρεῖς ἀνεκδότους ἐπιστολὰς τοῦ Καβάσιλα ἃς περιεῖχεν μικρὸν χειρόγραφον ὅπερ ὁ ἀείμν. Γεδεὼν εἶδεν ἐν τῇ Βιβλιοθήκῃ τοῦ πρίγκιπος Γεωργίου Ἀλεξ. Μαυροκορδάτου, ἐξέδωκεν ὁ Γεδεὼν ἐν «Ἐκκλ. Ἀληθείας» Δ′, 1884 σσ. 479-480.

Institutional Repository - Library & Information Centre - University of Thessaly
20/04/2024 02:13:46 EEST - 3.16.51.3

διατρίβοντας... Λήγει: *Ἔρρωσο μετὰ πάντων τῶν σῶν. Ἰουλίου ι'* (1588). *Ἐκ τῆς τῶν Ἰβήρων Μονῆς πάντας τοὺς φίλους ἀσπάζομαι...*[1].

β') *Τοῖν λογιωτάτοιν ἀδελφοῖν τῷ τε ῥήτορι κὺρ Ἀδριανῷ καὶ τῷ πρωτοκανονάρχῳ κὺρ Ἀλεξάνδρῳ, Συμεὼν εὖ πράττειν.* Ἡ πρώτη ἄρχεται: *Εἰ μὲν διχῶς ἦτε τὴν γνώμην, δισσῶς ἂν κἀγὼ πρὸς ὑμᾶς ἐγεγράφειν.* Λήγει: *Ἔρρωσθε· ἐκ τῆς τῶν Ἰβήρων Μονῆς· Ἰουλίου ιε'* (1588)[2].

γ') Ἄρχεται: *Τὴν τῶν ὀφθαλμικῶν ὑελίων δυάδα διπλῆν, φίλω καὶ τέκνω καὶ κατὰ θεὸν ἡμετέρω.* Λήγει: *Ἔρρωσθε ἐξ Ἄθωνος· μουνυχιῶνος η' ἱσταμένου. Οἱ τῶν φιλούντων με πάντες ἐμοὶ προσειρήσθωσαν. αφπη'* [1588][3].

Ἐκ τῆς ἀλληλογραφίας ταύτης ὁ Συμεὼν φαίνεται ἐνθουσιασμένος ἀπὸ τὴν ἐν Ἁγίῳ Ὄρει, καὶ δὴ τῇ μονῇ τῶν Ἰβήρων, διαμονήν του, τὴν ὁποίαν περιγράφει μὲ ζωηρότατα χρώματα. Δεικνύει δὲ καὶ σπάνιον σατιρικὸν τάλαντον, διακωμῳδῶν ἐν τῇ τρίτῃ ἐπιστολῇ δύο μοναχοὺς τῆς μονῆς Διονυσίου. Ἰδοὺ αἱ ἐξ αὐτῶν σημαντικώτεραι περικοπαί: «*σπουδάζομεν, ὡς ἐφιλοῦμεν ἀεί, καὶ ἃ καὶ μεθ' ὧν. ἐσθίομεν καὶ πίνομεν κρείττω νῦν αὐτόθι, πολλῷ τῷ μέτρῳ, κατὰ τὸ ποιόν, καὶ ταῦτα δαπάνης καὶ ἀργυρίου χωρὶς καὶ φροντίδων*»[4]. «*Τὰ δὲ τῆς ψυχῆς, ὕμνος ἐν ἐκκλησίᾳ μετὰ πάντων τῶν ἀδελφῶν ἀκατάπαυστος· τοῖς δυναμένοις βιβλία διάφορα, καὶ Θεοφάνους καὶ Παχωμίου καὶ Μαθουσάλα, πάντες σοφοί. Τῶν τ' ἐκτὸς καὶ ἐντὸς πάλαι σοφῶν τῆς Μονῆς πάνυ πολλά. Ἔχω δ' ἀνὰ χεῖρας τανῦν, ἵνα τὴν ἀλήθειαν εἴπω, Γαληνοῦ μὲν ἀνατομικά, Ἀριστοτέλους δὲ μετεωρολογικά, κἀκ τῶν ἐκκλησιαστικῶν ἔστιν ὅτε· δι' ὧν ἡ ψυχή, οἷά περ ἐν ἄλλοις τὸ σῶμα, θάλλει, αὐξάνει, τέρπεται*»[5].

Τῷ 1591 ἀλληλογραφεῖ μὲ τὸν *Μάξιμον Μαργούνιον*, ἐκδόντα κατὰ τὸ ἔτος ἐκεῖνο τὴν μετάφρασιν τοῦ Ἰωάννου τῆς Κλίμακος, γράφει δὲ καὶ τὸ ἐπιτάφιον ἐπίγραμμα διὰ τὸν Γεώργιον Παγᾶν. Ἔκτοτε δὲν ὑπάρχει περὶ αὐτοῦ εἴδησις εἰμὴ ἡ κατὰ τὸ 1605 ἐπιστολὴ *Φραγκίσκου τοῦ Κόκκου*[6],

---

[1] Ἐκκλ. Ἀλήθεια Δ', 1888, σ. 479.

[2] Αὐτόθι σσ. 479 - 80.

[3] Αὐτόθι σ. 480.

[4] Αὐτόθι σ. 479β.

[5] Αὐτόθι σ. 479α.

[6] Περὶ τοῦ ἀνδρὸς πρβλ. Κ. Ν. Σάθαν, ΝΦ σ. 295. Περὶ Φραγκίσκου τοῦ Κόκκου ἐπιστολὴ ὑπὸ Σοφοκλέους Κ. τοῦ ἐξ Οἰκονόμων ἰατροῦ, Ἀθήνησι 1863. Χρυσοστόμου Η. Τσίτερ, Τρεῖς μεγάλοι διδάσκαλοι τοῦ Γένους Ἀθανάσιος Γόρδιος, Χρύσανθος Αἰτωλός, Φραγκῖσκος Κόκκος, ἐν Ἀθήναις 1934, ἰδίᾳ σσ. 36 - 76. Ἤδη παλαιότερον ὁ Παρανίκας παρετήρησεν ὅτι ὁ Κόκκος δὲν ὑπῆρξε μαθητὴς τοῦ Καβάσιλα. Τοιοῦτόν τι τοὐλάχιστον δὲν ἐξάγεται ἐκ τῆς ἐν λόγῳ ἐπιστολῆς, ἐκ τῆς ὁποίας πληροφορούμεθα ὅτι *μετέδωκε γραμμάτων*, ὃ ἐστὶ ἀλληλογραφίας ὁ Συμεὼν εἰς τὸν Φραγκῖσκον!

Institutional Repository - Library & Information Centre - University of Thessaly
20/04/2024 02:13:46 EEST - 3.16.51.3

ἀπευθυνομένη «*τῷ ὁσιωτάτῳ καὶ σοφωτάτῳ ἱεροδιακόνῳ κυρίῳ Συμεῶνι*». Ἄρχεται: *Ἰδοὺ τὰ γράμματα ἀπηγόρευται...*»[1] Καὶ ἐπειδὴ δὲν ἀναφέρει τὴν πατρίδα καὶ τὸ ἐπώνυμον τοῦ Συμεῶνος, ἐγεννήθη ζήτημα τοῦ ἂν ὁ γράψας εἶναι αὐτὸς ὁ Καβάσιλας. Ὁ *Μανουὴλ Γεδεὼν* ἐτάχθη ὑπὲρ τοῦ ταυτισμοῦ[2], πρᾶγμα ὅπερ μετὰ πείσματος ἀπέρριψεν ὁ *Ματθαῖος Παρανίκας*[3] ἐν συζητήσει περὶ τῆς καταστάσεως τῆς Πατριαρχικῆς Σχολῆς λήγοντος τοῦ ΙΣ΄ αἰῶνος, ὅπου δικαίως ἐλέγχονται πολλά. Ὁ Παρανίκας εἰς τὴν ἀπόρριψιν προῆλθεν ἐκ τοῦ γεγονότος ὅτι ὁ Συμεὼν πρὸς ὃν ὁ Φρ. Κόκκος ἀλληλογραφεῖ διέμενεν ἐν Ἀθήναις, ἐνῶ περὶ τοῦ Καβάσιλα γνωρίζομεν ἐκ τῆς Τουρκογραικίας ὅπου ὁ Crusius γράφει πρὸς τὸν Γερλάχιον «nunc Constantinopolim pueros rudimenta Græcæ linguæ docet...»[4], ὅτι ἐδίδασκεν ἐν τῇ βασιλευούσῃ. Ἀλλ' ἤδη παρετηρήσαμεν ὅτι ὁ Συμεὼν εἰς τὴν δευτέραν πρὸς Κρούσιον ἐπιστολήν του ὑπογράφεται καὶ Καβάσιλας καὶ Ἀκαρνάν, δίδει δὲ πληροφορίας περὶ Ἀθηνῶν. Ὥστε δύο Συμεῶνες δὲν ὑπάρχουν. Ὁμοίως τὰ γραφέντα περὶ Συμεῶνος ὡς διδασκάλου εἶναι ἐξηρτημένα ἐκ προθέσεων ἀσχέτων πρὸς τὴν ἱστορικὴν ἀλήθειαν, ἄλλου μὲν μελετητοῦ θέλοντος νὰ αὐξήσῃ τὴν δόξαν τῆς «Πατριαρχικῆς Ἀκαδημίας», ἑτέρου δὲ νὰ παραστήσῃ τοῦ καιροῦ ἐκείνου τοὺς ἐν τῇ βασιλευούσῃ διδασκάλους ὡς διδάσκοντας εἰς τὰ κελλία των ἢ εἰς καλύβας (ὡς ἐὰν ἀπὸ τοῦ κτηρίου τὴν μεγαλοπρέπειαν ἐξήρτητο ἡ ἀποδοτικότης τῆς Σχολῆς!)[5].

Τί ἔγραψεν ὁ Συμεὼν ἀκριβῶς δὲν γνωρίζομεν. Πρὸ τοῦ Ζαβίρα ἤδη «ἀποδίδωσιν αὐτῷ τινες»[6] τὴν ἀπὸ τοῦ 1603 κυκλοφορηθεῖσαν μετάφρασιν τῶν Αἰσωπείων Μύθων[7], περὶ ἧς εἴπομεν, ὡς καὶ περὶ ἰσοκρατικῶν λόγων μετάφρασιν. Ἱεροσολυμιτικὸς δὲ κῶδιξ (556 ἔτος 1710) περιλαμβάνει τὴν φράσιν «*κατὰ τὴν στοιχειώδη μέθοδον τοῦ μαθηματικοῦ Καβάσιλα*»[8], ἐξ ἧς

---

[1] Θεοφίλου Κορυδαλέως, Τύποι Ἐπιστολῶν 1786, Ἐνετίησιν, σ. 147. Ἡ ἐπιστολὴ ἀναδημοσιεύεται παρὰ Χρ. Τσίτερ, Ἔνθ' ἀνωτ. σσ. 69 - 71.

[2] Γεδεών, Χρονικὰ τῆς Πτρχ. Σχολῆς, σ. 65.

[3] Περὶ τῆς ἐν Κωνσταντινουπόλει Πατριαρχικῆς Σχολῆς ΕΦΣΚ 19, 1884, σσ. 1 - 13, ἰδίᾳ ἐν σ. 7.

[4] Turcogræcia, σ. 500.

[5] «Ὁ Καβάσιλας καὶ ὁ Μαλαξὸς ἐδίδασκον κολλυβογράμματα ἐν τοῖς κελλίοις αὐτῶν». Μ. Παρανίκας, Περὶ τῆς ἐν Κωνσταντινουπόλει Πατριαρχικῆς Σχολῆς, ΕΦΣΚ 25, 1895, σ. 65.

[6] Νέα Ἑλλάς, σ. 125.

[7] Ὁ κερκυραῖος Ἀν. Νούκιος ἐξέδωκε τῷ 1543 ἤδη μετάφρασιν 150 αἰσωπείων μύθων μετὰ πίνακος. Ἰδρβλ. Legrand, BH de XV et XVI s. I, 1885, σ. 241. Ἀντίγραφον χειρόγραφον τῆς ἐκδόσεως κατεῖχεν ὁ Mart. Crusius, σῴζεται δὲ μὲ ἔνδειξιν Mh 27, πρβλ. B. A. Mystakidès, RÉG XI, 1898, σ. 302.

[8] Ἀθ. Παπαδόπουλος Κεραμεύς, ΙΒ, Ε΄, 1915, σ. 113 - 114.

Institutional Repository - Library & Information Centre - University of Thessaly
20/04/2024 02:13:46 EEST - 3.16.51.3

εἰκάζεται ὅτι ἡ περὶ τὰς θετικὰς ἐπιστήμας ἀσχολία τοῦ ἡμετέρου Συμεῶνος. Γνωρίζομεν ἄλλως τε καὶ ἐξ ἄλλων πηγῶν, ὅτι περὶ τὴν ἀστρονομίαν καὶ τὴν ἰατρικὴν ἠσχολεῖτο [1].

Ἀσφαλέστερον γνωρίζομεν ἐπίγραμμα ὅπερ ἐποίησεν ὁ Συμεὼν Καβάσιλας καὶ τὸ ὁποῖον παρεδόθη διὰ πλειόνων κωδίκων καὶ ἐδημοσιεύθη ἤδη: «*Συμεὼν τοῦ ἐξ Ἀκαρνανίας εἰς τὸν λίαν του | ἠγαπημένον Γεώργιον τὸν Παγᾶν*» τετράστιχον [2], περιλαμβανόμενον εἰς πλείονας τοῦ ἑνὸς κώδικας [3], τοῦ ὁποίου ἐν τῷ 101 τῆς Βουλῆς ὑπάρχει ἡ ἑπομένη χρονικὴ καὶ τοπικὴ ἀπόδειξις «*ἐν Αὐγούστῃ Οὐϊνδελικῶν δης ἐπὶ δέκα ἑκατομβαιῶνος ἔτει Χριστοῦ σωτῆρος ἡμῶν ἀφαῳ*» [4]. Τὸ ἐπίγραμμα τοῦτο χρονίζει τὴν ἄνωθεν αὐτοῦ γραφεῖσαν ἐπιστολὴν τοῦ Συμεῶνος πρὸς Μάξιμον τὸν Μαργούνιον «*Εἰ καί τισι τῶν πολλῶν τὸ κατ' ἐμέ... θαργηλιῶνος νουμηνίᾳ*», ἡ ὁποία κατὰ ταῦτα εἶναι τοῦ 1591, Ἀπριλίου 1, περὶ ἧς θὰ ἐπανέλθωμεν. Ἕτερον ἐπίγραμμα, ἐπιτάφιον τοῦ Ναυπάκτου καὶ Ἄρτης Δαμασκηνοῦ Στουδίτου, ἔγραψεν ὁ Σ. Καβάσιλας [5].

Εἰς τὰ ὀλίγα ταῦτα προστίθεται ἡ ἀλληλογραφία Συμεῶνος Καβάσιλα καὶ Μαργουνίου. Ποῦ οὗτοι ἐγνωρίσθησαν, εὔλογον: Ἐν Ἰταλίᾳ. Τί δὲ τοὺς

---

[1] Ἐκ τῆς δημοσιευομένης περαιτέρω πρὸς αὐτὸν ἐπιστολῆς τοῦ Μαργουνίου δείκνυται ὅτι ὁ Καβάσιλας ἐζήτει νὰ προμηθευθῇ ἔντυπα Πούλου Αἰγινήτου (ἰατροῦ ἀρίστου Βιβλία ἑπτά, ὧν α' ἔκδοσις ἐν Βενετίᾳ 1528 παρ' Ἄλδῳ). Καὶ ὁ ἴδιος ἐκ τῆς Μονῆς τῶν Ἰβήρων γράφων ἐπληροφόρησεν ὅτι ἀνεγίνωσκε «*Γαληνοῦ μὲν ἀνατομικά, Ἀριστοτέλους δὲ μετεωρολογικὰ*» (πρβλ. ἀνωτ. σ. 298).

[2] Ν. Α. Βέης, ΔΙΕΕ 9, 1926, σ. 88. Ὁ Βέης ἐδημοσίευσεν ἐκ τοῦ ὑπ' ἀριθ. 3 τῆς ἐν Λευκασίᾳ Μονῆς τοῦ Ἁγίου Ἀθανασίου μετὰ τριῶν σημαντικῶν παραναγνώσεων ἤτοι *Παρᾶν* ἀντὶ *Παγᾶν*, *Παρᾶ* ἀντὶ *Παγᾶ*, καὶ *σκόλεσσας* ἀντὶ *συνόλεσσας*. Ὅτι ὑπῆρχεν οἰκογένεια *Παγᾶ* ἐν Κρήτῃ πιστοῦται ἐκ τοῦ *Φιλοθέου Παγᾶ*, ὅστις ὡς πρώην ἐπίσκοπος Κισάμου (1684) ἀπαντᾶται ἐν Ζακύνθῳ. Πρβλ. Λ. Χ. Ζώην, «Χριστ. Κρήτη» Β', 1912, σ. 508.

[3] EBE, 1126, Βουλῆς 101, ιη' αἰ. (Λάμπρος, NE, 4, 1907, σ. 374), Paris. Suppl. Gr. 621 καὶ 1310 (Ch. Astruc, Ἔνθ' ἀνωτ. σσ. 225 - 226, ἐν σημειώσει 33 τῆς σ. 226· ἀγνοεῖται ἡ ἔκδοσις τῶν στίχων ὑπὸ τοῦ Βέη).

[4] Λάμπρος, NE, 4, 1907, σ. 374.

[5] Κ. Ν. Σάθας, ΝΦ, σ. 152 - 3. Τὸ ἐπίγραμμα ἔχει ὡς ἑξῆς:

Τὸν πάρος εἴκελον ἀθανάτοις γράψαντα τάδ' ἄνδρα,
φεῦ κόνις Αἰτωλῶν κρύψεν ἄδηλον ἅλις·
Ἑλλήνων μὲν τὴν σοφίαν βαρὺς ὤλεσεν αἰών·
ὃς δὲ φιλέλληνας πάντας ἀπωρφάνισεν.

Ὁ Δαμασκηνὸς Στουδίτης δὲν ἀπέθανεν ἐνωρίτερον τοῦ 1577. Πρβλ. τὴν περὶ αὐτοῦ μελέτην τοῦ Χρυσοστόμου Η. Τσίτερ, Λόγιοι Ἕλληνες μετὰ τὴν Ἅλωσιν, Δαμασκηνὸς Στουδίτης, Γαβριὴλ Σεβῆρος, Νικόλαος Κριτίας, ἐν Ἀθήναις 1935, ἰδίᾳ σσ. 8 - 23. Περὶ τοῦ 1577 ὡς ἔτους τοῦ θανάτου του, ὁ Κρούσιος ἐν Legrand BH de XVI s. IV, 1906, σ. 165.

Institutional Repository - Library & Information Centre - University of Thessaly
20/04/2024 02:13:46 EEST - 3.16.51.3

ἤνωσε καὶ προεκάλεσε τὴν ἀνταλλαγὴν ἐπιστολῶν; Ἡ κοινὴ τάσις πρὸς μετάφρασιν εἰς ἁπλοελληνικὴν ἀρχαίων κειμένων. Ἡ ἔλλειψις ἐν Ἀνατολῇ, ὑπερμεσοῦντος τοῦ ΙϚ΄ αἰ., ἀνθρώπων δυναμένων νὰ ἀναγινώσκουν τὰ κείμενα ἔφερεν εἰς τὴν ἀνάγκην τῆς ἁπλοποιήσεως αὐτῶν διὰ μεταφράσεως, γνωστὸν δ' εἶναι ὅτι εὐρὺ τοιοῦτο ἔργον ἐπεχείρησεν ὁ Μαργούνιος διαμένων ἐν Ἐνετίᾳ.

Ἡ εἰς τὰ κατάλοιπα τοῦ ἀειμν. Μυστακίδου εὑρεθεῖσα ἐν προχείρῳ ἀντιγράφῳ ἐπιστολὴ τοῦ Μαργουνίου εἶναι κατὰ τοῦτο σημαντική. Πρῶτον μὲν προέρχεται ἐκ τοῦ ὑπ' ἀριθ. 240 χειρογράφου τοῦ ἐν Κωνσταντινουπόλει Μετοχίου τοῦ Παναγίου Τάφου, τὸ ὁποῖον ἤδη, τῷ 1890 εἶχεν ἀπωλεσθῆ [1], δεύτερον δ' ἔχει καθ' ἑαυτὴν φιλολογικὸν ἐνδιαφέρον, ἀφοῦ ἐν αὐτῇ συζητοῦνται δημώδεις γλωσσικοὶ τύποι προτεινόμενοι μὲν ὑπὸ τοῦ Καβάσιλα, ἀποκρουόμενοι δὲ ὑπὸ τοῦ Μαργουνίου. Τοὺς τοιούτους ἐλεγχομένους δημώδεις τύπους ἀνέγνωσεν ὁ Καβάσιλας ἐν τῇ ἐν τῷ αὐτῷ ἔτει ἐκδοθείσῃ ὑπὸ τοῦ Μαργουνίου μεταφράσει τῆς Κλίμακος [2].

Ἐπιθυμῶν νὰ συμπληρώσω τὰ κατὰ τὸν Καβάσιλαν, παραθέτω ἐν παραρτήματι καὶ τὴν πρὸς τὸν Μ. Μαργούνιον ἐκ πολλῶν κωδίκων γνωστὴν ἐπιστολὴν αὐτοῦ, ἐκδίδων ἐκ τοῦ 2963 κώδικος τῆς ἐν Ἀθήναις Ἐθνικῆς Βιβλιοθήκης (ιη΄ αἰ.), ἡ ὁποία ἀποτελεῖ πιθανώτατα ἀπάντησιν εἰς τὴν προηγουμένην (ὡς τοὐλάχιστον εἰκάζεται ἐκ τῆς ἐν αὐτῇ ἀναφορᾶς συστάσεως τοῦ Συμεῶνος πρὸς τὸν Οἰκουμ. πατριάρχην, περὶ ἧς ὁμιλεῖ ἡ τοῦ Μαργουνίου ἐπιστολή). Ἐπιτάσσω δὲ σημαντικὰς περὶ τοῦ ἀνδρὸς πληροφορίας εἰλημμένας ἐκ τῆς Turcogræcia τοῦ Κρουσίου, ἐν ἐπιμέτρῳ.

Ἔγραφον κατ' Ἰανουάριον 1950

ΝΙΚΟΛΑΟΣ Β. ΤΩΜΑΔΑΚΗΣ

---

[1] Πρβλ. Ἀθ. Παπαδοπούλου Κεραμέως, ΙΒ, Δ΄, 1899, σ. 205.

[2] Τοῦ ἐν ἁγίοις πατρὸς ἡμῶν Ἰωάννου καθηγουμένου τῶν ἐν τῷ Σινᾷ ὄρει μοναχῶν, Κλίμαξ τοῦ Παραδείσου... ἐκ τῆς ἑλληνικῆς εἰς κοινὴν φράσιν μεταγλωττισθέντες παρὰ Μαξίμου τοῦ Μαργουνίου... In Venezia... 1590, πρβλ. Κ. Ν. Σάθαν, ΝΦ, σ. 216. Legrand, BH de XV et XVI s. II, 1885, σ. 66 - 70, No 185.

Institutional Repository - Library & Information Centre - University of Thessaly
20/04/2024 02:13:46 EEST - 3.16.51.3

I

Codex «Μετοχίου Παναγίου Τάφου» Constantinopolitanus 240 (?) p. 19, Num. Epist. 64.

Συμεῶνι τῷ ἱεροδιακόνῳ, *ὁσιωτάτῳ καὶ σοφωτάτῳ*
Μάξιμος ἐπίσκοπος *Κυθήρων εὖ πράττειν*

Ἀποδέχομαί σου τὸ προσηνὲς καὶ διορθωτικὸν τοῦ τρόπου, Συμεών φίλτατε, καὶ γὰρ ποῖ μὲν ἅτε δὴ εἰκὸς κοινῷ πατρὶ πειθαρχῶν, ποῖ δὲ φίλῳ καὶ ἀδελφῷ χαριζόμενος, εἴποιμι δ' ἂν ἐγὼ καὶ τῇ τῶν ἀδελφῶν κοινότητι, τοῖς ἐμοὶ κατὰ κοινὴν διάλεκτον ἐκτεθεῖσιν ἤδη τοῦ τῆς ***Κλίμακος*** *συγγραφέως λόγοις παρεσημειώσω τὰ δόξαντα· πλὴν ἀλλ' ἐγὼ τῷ τοῦ μακαρίου Παύλου κανόνι χρησάμενος, οὐκ οἶδα εἴτε καλῶς, εἴτε καὶ ἄλλως, ὀφειλέται ἐσμὲν λέγοντι καὶ σοφοῖς καὶ ἀσόφοις, οὕτω περὶ τὴν φράσιν ὅσον ἐνῆν διετέθην, ὡς κοινὸν γενέσθαι τοῖς πᾶσιν. Οὐ γάρ, οὐ γὰρ [οὕτω] ᾤμην δεῖν Κρησὶ μόνοις, φέρε εἰπεῖν, ἰδίᾳ ὑπουργῆσαι, ἢ Κερκυραίοις, ἢ Κωνσταντινουπολίταις, ἀλλὰ πᾶσιν ἁπλῶς· ἐκείνως γὰρ ἂν παρεχάραξα τὰ θρεπτήρια καὶ ἄλλος ἀντ' ἄλλου τοῖς πολλοῖς ἔδοξα καὶ οὐκ ἂν παρὰ τοῖς ὁμοπατράσιν αἰτίαν ἀπέφυγον. Διὰ τοῦτο οὖν τὸ μικρὸν τῆς φράσεως μᾶλλον ἢ τὸ ἰδεστικόν μοι ἐπινενόηται, ἵνα μᾶλλον ἕκαστός τις ἔχῃ τι ἐν αὐτῷ τῶν τῇ ἐνεγκαμένῃ συνήθων, ἢ εἰς ἅπαντα, οἱ δὲ πλείους οὐδέν. Καὶ γὰρ καὶ κομψότερον ἐξῆν τὰ τῆς φράσεως διαιτῆσαι καὶ τῇ καθ' Ἕλληνας φράσει οἰκειότερόν τε καὶ πλησιαίτερον. Ἀλλὰ τούτου πρότερον ἐθέμην τὴν τῶν ἁπλουστέρων ἐντεῦθεν ἂν γενησομένην ὠφέλειαν καὶ παρὰ τοῦτό μοι τὸ ἀνεπιτήδευτον μεμελέτηται.*

Πλὴν ἀλλ' ἴδωμέν τι ἐπ' ἀδείας καὶ ὧν διώρθωκας. Οἴει οὖν ***ἔναι*** *μᾶλλον καὶ μὴ* ***εἶναι*** *δεῖν λέγειν. Καὶ πῶς πρὸ τοῦ φιλίου, ἥπερ τοῦτο μᾶλλον τῇ τε καθ' Ἕλληνας φράσει καὶ τῇ κοινῇ διαλέκτῳ εἴπερ ἐκεῖνο κοινόν. Ἔπειτα οὐ συνιδεῖν ἔχω τίνος χάριν τὸ* ***σιμὰ*** *διὰ τοῦ ἦτα μᾶλλον ἢ διὰ τοῦ ἰῶτα γραπτέον. Εἰ γάρ τις ἔκ τινος ἑλληνικῆς λέξεως παραχθῆναι καὶ διεφθάρθαι λέγοι, ὥσπερ καὶ αἱ πλείους τῶν τῆς κοινῆς γλώττης τοῦτο πεπόνθασιν, ἐκ δὲ ἰῶτα ἢ ἦτα γραφομένης τουτὶ γενέσθαι οἰκειότερον ἂν διατείναιτο, πρὸς τὴν σημασίαν τῆς λέξεως ἀποβλέπων ἐκ γοῦν τοῦ «πλησίον» εἴποι γ' ἂν μᾶλλον ἢ ἐκ τοῦ «σημείου», ἤ τινος ἄλλου διὰ τοῦ ἦτα γραφομένου. Τὸ δὲ* ***μὰ*** *εὑρήσεις πολλαχοῦ* ***μὲ*** *καὶ* ***ἀμὴ*** *λέγοντα, μικτῇ φράσει, ὥσπερ εἴρηκα χρώμενον. Τίνος δὲ χάριν αὖθις τὸ «ἐναντιώνουνται» εἰς τὸ «ἐναντιώνονται» διορθοῖς τὴν τοῦ* ***υ*** *παρένθεσιν ἀφαιρῶν, ὅπου γε κἀκεῖνο τῇ*

---

8 *Ro. 1,14 «Ἕλλησίν τε καὶ βαρβάροις, σοφοῖς τε καὶ ἀνοήτοις ὀφειλέτης εἰμί».*

Institutional Repository - Library & Information Centre - University of Thessaly
20/04/2024 02:13:46 EEST - 3.16.51.3

καθ' Ἕλληνας φράσει ἁρμοδιώτερον, ἐκ γὰρ περισπωμένου οὐκ ἐκ βαρυτόνου γίνεται ῥήματος. τὸ δὲ «τὴν πίστιν **τως***» καὶ «γνῶσιν* **τως***» καὶ τὰ τοιαῦτα λέγειν τὴν πίστιν* **τους** *καὶ τὴν γνῶσιν* **τους**, *οὗ μοι προσγελᾷ. Οὐ γὰρ ἄν τις ἑλληνίζων εἴποι ποτὲ τὴν πίστιν* **αὐτούς**, *ἀλλὰ τὴν πίστιν* **αὐτῶν**· *μένει γοῦν καὶ ἐν τῇ κοινῇ φράσει τὸ πτωτικόν, εἰ καὶ διέφθαρται· τὸ γὰρ «αὐτῶν» ἀφαιρέσει τοῦ «αυ» καὶ μεταβολῇ τοῦ* **ν** *εἰς* **ς** *τῶς γέγονε καὶ φυλάσσον τὸ ω μέγα τῆς γενικῆς τοῦ* **τοὺς** *ἔστιν εὐσυντακτότερον. Διατί δὲ περισσότερον αἱ οὐχὶ πλέα, ἢ* **τοῦ λόγου της** *καὶ οὐχὶ τὴν ἑαυτήν της, ὅπου γε τοῦτο ἐκείνου σαφέστερον καὶ εὐφραδέστερον, καὶ διατί* **ἡ φωτία ὁπόταν τὴν ῥίξουν,** *καὶ μὴ ὁπόταν ριφθῇ. Εἰ δὲ κατὰ σὲ λέγοιτο οὐ* **ῥίξουν,** *ἀλλὰ μᾶλλον* **ῥίψουν** *ἔδει λέγεσθαι καὶ κρεῖττον* **ῥίψουσι.** *Διατί δὲ* **σεβόμεσθεν** *καὶ τὰ παραπλήσια καὶ οὐχὶ* **σεβόμεθα ;** *ὅπου γε τοῦτο ἐκείνου ἑλληνικώτερον, παρά γε τὴν τοῦ* **σ** *μόνου παρέμπτωσιν, ἑλληνικόν· τὸ δὲ* **σεβόμεσθεν** *ῥρωτέρω που τῆς καθ' ἕλληνα λόγον φράσεως ἀπελήλαται. Τίνος χάριν δὲ* **τὰ ποδάρϊά τους** *καὶ οὐχὶ* **τὰ πόδιά τως ;** *Ἤ τίς χώρα ἐν τούτοις κατὰ τὴν κοινὴν φράσιν ὑποκοριστικῷ ;*

Δεῖ τοίνυν χαρίζεσθαί τι καὶ τῇ κοινῇ φράσει καὶ τοῖς πᾶσιν εἶναι κοινόν, ἤγουν καὶ τὴν κοινὴν ὅσον ἔξεστιν εἰς τὴν κοινὴν ἐκβιάζεσθαι, ὅ δὴ καὶ κρεῖττον· καί μοι εἰς τοῦ **πιούς,** *εἰ οὕτω τύχῃ, τὰ περὶ τούτου δι' ἐπιμελείας γενήσεται.*

Τὰ βιβλία, ἃ με ἀπῄτησας οὔθ' εὕρηταί που πᾶν, οὔτ' εἰ καὶ εὑρεθεῖεν, εὐώνητα, τοσούτῳ γὰρ τιμῆς ἠξίωται πλείονος, ὅσῳ γε καὶ εὐμεταχειριστότερα. Πλήν, τἀληθὲς εἰπεῖν, οὐκ οἶδ' ὅποι τὰ παρὰ τῆς σῆς ἱερότητος ἐπεσταλμένα μοι γράμματα διαπέπτωκε, καὶ οὐδὲν ἐκείνων πλὴν Παύλου τοῦ Αἰγινήτου τῇ ἐμῇ μνήμῃ παραμεμένηκε, καὶ ἔπεμψα ἂν εἰ τό γε νῦν ἔχον πλοίου τῶν ἐντεῦθεν ἀποπλεόντων εὐπόρησα. Σὺ δὲ ἄλλα μοι καὶ περὶ τῶν λοιπῶν γράψαις, καί σοι ἐν ταυτῷ τὸ πᾶν προνοηθήσεται.

Ἐρρωσο, καί τι τῶν μεταξὺ τῶν ποτε συστάσης φιλίας δικαίων, εἰς τὴν τῶν παρὰ τοῦ παναγιωτάτου ἀπαιτουμένων μοι δικαίων δικαίως ἀπομνημόνευσον.

Ἐνετίηθεν, ποσειδεῶνος εἰ φθίνοντος, κατὰ τὸ αφηὸν ἔτος τὸ σωτήριον.

II

Codex Bibl. Nat. Athenarum 2963 (XVIII s.)
Epist. Num. 190

κυρίῳ Μαξίμῳ *εὖ πράττειν* **215α**

Εἰ καί τισι τῶν πολλῶν τὸ κατ' ἐμὲ πάντως ἄξιον γέλωτος τῆς πρὸς ὑμᾶς λήθης ἕνεκεν, ἀλλ' οὖν | *τοῖς εὖ φρονοῦσι καὶ τοῖς περὶ τοὺς λόγους* **215β**

Institutional Repository - Library & Information Centre - University of Thessaly
20/04/2024 02:13:46 EEST - 3.16.51.3

ἀεὶ ἐντρυφῶσιν, οἷος ὑπάρχεις αὐτός, θειότατε Μάξιμε, οὐκ ἂν ῥᾷστα δίκαιον
δόξειε· πῶς γάρ, οὑμενουν τοῦ τηλικούτου ἀνδρὸς τοῦ τῶν ἄλλων τῇ ἀρετῇ
ὑπερφέροντος, νὴ τὴν ἀλήθειαν πώποτε, ἐξ οὗ τὰ καλὰ τῆς πάντων μητρὸς
σοφίας κατὰ τὸ Πατάβιον ἠρυσάμην, ἐπιλήσομαι; Ἀλλὰ πλείστας ὁμολογῶ
καὶ διὰ παντὸς ὁμολογήσω τὰς χάριτας· ἔνθα δι' ἧς σοι καί γε τῶν Ἰταλῶν
ἔξοχοι, ἵνα καὶ ὁμηρικῶς εἴπω, ἠΰτε ἔθνεα εἶσι μελισσάων ἀδινάων, πέτρης
ἐκ γλαφυρῆς αἰεὶ νέον ἐρχομενάων, βοτρυδὸν δὲ πέτονται ἐπ' ἄνθεσιν ἐαρινοῖ-
σιν, ἐπεσωρεύοντο τοιοῦτον κἀν τοῖς τῶν μαθημάτων δεινοῖς εἰδότες σε. Καὶ
ταῦτα μὲν οὕτως, ἐγὼ δὲ πλειστάκις ἐποιησάμην τοὺς λόγους πρὸς πατριάρ-
χην ἐνταῦθα ἀφικέσθαι σε τοῖς ἀργυρίοις διδάξεσθαι· ἀλλὰ τί εἴπω; διά
τινων σμικρολόγων τὸ παράπαν καὶ ἀμαθῶν φθόνῳ κατεχομένων οὐχ οἷόν τε
γέγονε τῆς ἀπειλῆς καθ' ἡμῶν. Τοῖς ἀποιχομένοις | γράψοις καὶ τῷ μέρει,
καὶ εἴ του αὐτῶν ἐνταυθοῖ δέῃ θαρρούντως, σοφῶν ἄριστε. Ἔρρωσο.

Θαργηλιῶνος νουμηνίᾳ.

Συμεὼν τοῦ ἐξ Ἀκαρνανίας

Εἰς τὸν λίαν ἠγαπημένον Γεώργιον τὸν Παγᾶν[1]

Θεσμὸν ἀριπρεπέους φιλίης, Παγᾶ[2] *συνόλεσσας*[3]
τοῖος γὰρ Παγᾶς [ἔ]ην φιλίης ἀκρέμων,
ὥστε μιν ἀθανάτους μετ' ἀμύμονας ἤγαγεν οἴτῃ·
φεῦ, τοῖον φιλίης ἔρνος ἀποιχόμενον.

+ φροντίσοις ἂν ἐπιγραφθῆναι τῷ τάφῳ φιλίας τῆς πρὸς ἡμᾶς, φίλων ἄριστε.

III
ΕΠΙΜΕΤΡΟΝ

1. SCHEURLIN

Turcogræcia (1584) σ. 495 (=*Legrand*, BH de XV et XVI s. II, 1885 σ. XXX, σημ. 5).

Quod ad Græcos attinet quibus Patavii familiaris fui, eos inde fere omnes abiisse compertum habeo. Inter quos fuit Symeon quidam, τῶν ἐν ὁσίοις εἷς τῶν ἐν Κωνσταντινουπόλει, mihi et Joanni Svarzio ves-

9 - 11 *Homer. B, 87 - 89.*

[1] Βέης: *Πανᾶν*

[2] Βέης: *Πανᾶ*

[3] Βέης: *σκόλεσσας*

Institutional Repository - Library & Information Centre - University of Thessaly
20/04/2024 02:13:46 EEST - 3.16.51.3

trati conjunctissimus, qui ante meum ex Italia discessum, Byzantium rediit, vir in aliquibus autoribus ut cumque versatus, sed (quales fere omnes sunt) nomine et patria Græcus, sermone et doctrina non excultus. Quod hinc patet quod in Italiam propter discendum emigrant. Ex illo multa de statu Græciæ cognovimus; sed fere nihil aliud quam nullam in Græcia Græciam, nullas Athenas Athenis esse.

2. SVARZIVS ἢ NIGER Joannes—GERLACH St. Turcogræcia (1584) σ. 500

Dicebat is mihi (Niger Crusio) (15)76 in æstate: secum fuisse Græcum monachum, doctum et pauperum: cui nomen Συμεὼν ὁ διάκονος. quem venturum fuisse in Germaniam si quis ei victum dedisset. Scire tantum Græcum non aliam linguam. Eum a studiosis aliquibus, interdum ad cibum invitatum esse. Quia autem nemo ipsum in Italia curarit, verisimile esse, redisse Constantinopolim. Ei Græcam Camerarij κατήχησιν perlectam fuisse, quam placere, nisi quod de Processione et imaginibus secus Græci sentiant. Scire ex S. literis vetari sculptilia, ideo non habere sculpta simulacra, sed tantum pictas imagines. Se Byzantium Gerlachio, qualis vir hic Symeon esset, scripsisse, ex eoque bonum virum esse intelexisse. Haec Svarzius Symeon Diaconus (inquit Gerlach.) antea Patavij, D. D. Svarzii contubernalis, nunc Constantinopoli pueros rudimenta Graecae linguae docet. Bonus et modestus est, nec eruditione Graecorum postremus. Nisi tanto intervallo inter nos separati essemus ut plurimum conversatione eius, ad exercendam linguam Graecam gauderem verum ipsi, propter Turcos sanitores, aedes vostrae non patent, nec mihi saepius eum convenire licet. In Epist(ola) 1 Febr. ad me scripta et 23 Mart. 77 allata...

Institutional Repository - Library & Information Centre - University of Thessaly
20/04/2024 02:13:46 EEST - 3.16.51.3